

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštne-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

S shoda zaupnikov v Colovcu.

Govor monsr. Podgorca.

Presenetilo nas je tudi poročilo, da sta na prvem glasovanju v volilnem odseku za Koroško govorila le dr. Ploj in Plantan. Da bi bil načelnik „Slovenske zveze“ vrigel v tehnično svoj vpliv, ali ne bi bili morda krščanski sodelavci vztrajali pri svoji obljubi? Zlasti pa smo pogrešali, da se ni naglašalo katoliško stališče, in da se ni iz te strani vplivalo na Nemce. Vsa Slovenija bi bila z navdušenjem pozdravljala katoliško nastopanje načelnika katoliško-narodne stranke. In to tem bolj, ker je nasprotnik sam proglasil, da se tukaj vrši boj med belimi in črnimi, da Nemci ne marajo postati klerikalni. In Nemci nam očitajo, da se je tej stvari naglašalo le narodno, ne pa tudi krščansko stališče! Do zdaj s politiko nismo mogli nikamor, ker smo bili zvezani. A mogli smo ljudstvu kazati, kako je z nami krivično postopal liberalizem. V bodoče tega ne bomo mogli več storiti, kajti ko so nam Vsenemci kovali nove spine, bili so v jako fini tovaršiji.

Ko se je pozneje iskala kompenzacija za kočevski mandat, se je tirjalo nadomestilo ali na Koroškem, ali na Štajarskem. Iz te alternative je zopet moral nasprotnik povzeti, da se za Koroško vrši le še boj „pour l'honneur du drapeau“, da se je ta teren že zapustil. Zapustil se je pa le vsled odločne volje Lemišev: Lemišu na ljubo vrgla nas je vlada v morje in vladi na ljubo ni bilo proti nam prizadeti krivici resnega odpora.

Kakorkoli vso stvar preudarimo, se ne iznebimo nekega sramotnega čuta: svojega narodnega organizma nismo dosti branili, za neko uvedbo dali smo velik kos svojega mesa. In v usodopolnem trenutku nismo našli ljubezni, ki bi bila dala pravi odgovor Shyloku.

Ne moremo se prepričati, da nam ne bi bili mogli naravni naši prijatelji več pomagati, nego so nam pomagali. Kajti doseglo se je za Korošce toliko, kolikor nam je hotela prepustiti Lemiševa milost. To nas je rani in zabolelo v srce.

Kar se tiče Nemcev, obžalujemo, da so žrtvovali svoj prestiž; kdor ni mož-beseda, z njim se ne pogaja več.

2. Zdaj pa se nam stavi drugo vprašanje: kaj nam je storiti?

Obupati? Ne! Nikdo ni izgubljen, predno ne visi — pravi pregovor. Nas so obsodili, ali obsediti se ne damo še. Žalovaje so prisostvovali naši prijatelji obsodbi — in nismo jim hvaležni za sočutje. Bojimo se pa, da se nas bodo v bodoče sramovali,

in ker jim s svojim nagnjenjem nočemo biti nadležni, iščimo si sami svojo pot. Stari pesnik že pravi: „Tudi nezgoda, če jo prav obrnemo, nam mora biti v prid“. (Sofoklej.) Torej pogledimo ti pošasti, ki se imenuje volilna reforma, v obraz.

Nestvor nam je bil stari volilni red — nestvor tudi novi. Bodimo prepričani, da ta red ne bo živel tako dolgo kakor je živel stari.

Mislili smo izlasti zadnja leta, da bi bilo za nas koristno, nekako tesneje se okleniti narodnega organizma, kakor Antej iskati moči na materini zemlji. Čas nas je privedel do prepričanja, da stvar ne gre več, in iskati si moramo druge poti, vsaj zdaj, morebiti se razmere v teku let predugačijo.

Naše razmere nam branijo v politiki delo vezati z mesti, in tiste razmere nas silijo, tolerantno združevati vse moči, ki so boka volutatis — ki so volje, delati ljudstvu v prid. Dejanske razmere so nam vsilile prepričanje, da je dejanje vsakega človeka prepleteno z zmotami in da je dobro, če človek mirno zna poslušati drugega, če ena stran-ka zna mirno uvaževati razloge druge.

Le po tej poti bomo napredovali: umevno je pa samo ob sebi, da se s korupcijo ne smemo pogajati nikdar.

Naše delovanje se mora podvojiti, v tem oziru se je preveliko zamudilo.

Damna fleo rerum — sed plus fleo damna diurnum, — žal mi je za izgubljeno blago, a bolj še za izgubljeni čas.

Imeli smo leta, ki niso bila tako kritična, kakor je sedanjost, a mi imamo zdaj tudi že moči, ki jih prej nismo imeli.

Obračajmo ves pozor na notranjo organizacijo! Mi smo preveč le govorili o svojih pravicah. Vsaka pravica na svetu se je morala priboriti in vsaka je imela svoje nasprotnike, ki jih je bilo treba premagati. In vsaka pravica, bodisi pravica posamičnika, bodisi pravica naroda, mora imeti branitelja, ki jo neprestano podpira. Pravica ni le neka mirna misel, pravica je živa moč. Zato si pravico upodabljam v eni roki s tehniko, v drugi meč, s katerim jo brani. Meč brez tehtnice je surova sila, tehnika brez meča je le onemoglost.

Obojega je treba, in pravno stanje bo tam najboljše, kjer največja spretnost nosi tehniko, in enaka odločnost brani, kar je prav. Pravica vzraste iz dela, iz dela posamičnikov, iz delovanja vsega ljudstva. Vsakateri posamičnik, ki brani pravico, in vsakateri narod, ki brani svoje, uresničuje misel pravičnosti na svetu. In razmere niso povsod enake: življenje enega je boj, življenje drugega mir, bodisi naroda, bodisi posamičnika. In vse to se menja. En narod živi v najglobljem miru, ko ga strel topov zbuja iz sanj; za rodnom, ki je užival mir, prihaja drugi, ki si mora

svoj mir priboriti. Nekdo mora delati, nekdo trpeti, če se naj kdo veseli miru in pravice. Mir brez boja in užitek brez dela se je našel le v raju, zgodovina nas pa uči drugo: „Miri in uživanje pravice sta vsikdar bila le sad neprestanega napornega dela“ (Ihering). Ni res, da bi se doslej pri nas za ljudske pravice ne bilo delalo; imeli smo premalo moči. Zdaj pa je nastal položaj, ki ga ne moremo trpeti. Ta bojni položaj tirja od nas, da napnemo vse sile, in da ne mirujemo, predno se odpravi vnebovpijoča krivica.

25-letnica obstanka in razvije zastave „Trž. podp. in bral. društva“.

Predvčerajšnjim že smo povedali v kratkem poročilo, da je bila ta slavnost — kakor smo želeli — „naš dan“ v polnem pomenu te besede. Naš in redek, znamenit dan! Znamenit ne le radi pomembnosti tega delavskega slavlja, ampak posebno še radi dejstva, da smo tega dne svobodno stopili na tržaško ulico kakor Slovenci, in da smo pred drugorodnimi s svobodno razvili ponosne znake svoje! Nastopili, razvili zastave in — imponirali. In imponirali sosebno z dostojanstvenim mirnim nastopom! Iz raznih poročil posnemljemo, da so tudi Italijani, ki so opazovali ta naš nastop, dajali izraza svojemu priznavanju na toli krasnem redu!

Vrt in drugi prostori „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu so bili krasno odličeni z nešteto velikimi narodnimi zastavami, lampijoni, zelenjem. Na vrtu so bili postavljeni trije krasno in bogato odličeni paviljoni. Oni v sredini vrta je bil določen za čin razvija zastave, eden za glasbene in pevske produkcije, tretji za kavarno.

Precej dolgo je trajalo, predno se je silni naval ljudstva, došlega s sprevedom, nekoliko polegel. Ali tudi potem so prihajali od vseh strani novi in novi udeleženci: bilo je to večno prihajanje in — odhajanje, ker na velikih vrtnih prostorih je postajalo tesneje in tesneje in slednjič je postalo — pretesno!! Mnogo njih je moralo odhajati in iskati zavetja drugje.

Prišel je čas začetka tej lepi slavnosti. Predsednik Miloš Kamašič je v svojem slavnostnem govoru podal nekoliko momentov iz zgodovine tega društva, povdarjal nalogo in namen naših delavskih društev v občini in naglašal pomen današnje slavnosti. Ko so rodoljubi leta 1868. ustanovili rojansko čitalnico, so kmalu začeli razmišljati, ali ne bi kazalo ustanoviti slovensko delalsko podporno društvo. Predložili so pravila in vlada je čudovito hitela z rešitvijo: v par dneh že so dobili snovatelji društva odgovor, da ustanovitev tega društva — ni dovoljena! Zgodilo pa se je čudo, da

so bila še v istem mesecu ta slovenska pravila preložena na italijanski jezik in od vlade — odobrena. In tako je bilo takorekoč na slovenski podlagi ustanovljeno prvo delavsko društvo v Trstu „Societa operaia“ (do tedaj ni bilo namreč v Trstu nobenega del. podp. društva, ne slovenskega, ne italijanskega). In v to laško društvo so se naši delavci vpisovali trumoma. Misel na slovensko del. podporno društvo je sicer zapala, ali zamrla ni. Še le leta 1879. je oživela zopet. V tem letu je bilo ustanovljeno današnje častito „Del. podp. društvo“. Par let pozneje pa se je zgodilo, da je bilo radi navstalih diferenc par udov izključenih iz tega društva. In ti so, raje nego bi vstopili v laško društvo, ustanovili še eno slovensko delavsko društvo pod imenom „Trž. podporno in bralno društvo“, ki praznuje danes svojo petindvajsetletnico. To je bilo leta 1882. Društvo je s prvega lepo živelo, ali pozneje je moralo prestajati precej hude krize, da je bil njega obstanek že v nevarnosti. Parkrat je število udov padlo iz-pod sto. No, ustanovitelji in voditelji društva so ostali vstrajni in niso obupali. Ti bi znali povedati marsikaj zanimivega iz onih časov. Njihova železna volja, izlasti pa uverjenje, da je drugo slov. podp. društvo v Trstu potrebno, jih je vspodbujalo k daljnjim naporom, ki niso bili brezuspešni, kakor priča to današnje slavlje. Iz-med ustanovnikov sta dva še danes v društvu, zvesta uda mu in podpornika. G. Čudvot pa je vseh 25 let odbornik, oziroma podpredsednik društva.

Misel za ustanovitev del. podp. društev v Trstu je prišla torej od Slovencev. Tu pa je govornik naglašal neveselo razliko: koliko bolj italijanska inteligenca podpira svoja delavska društva, nego slovenska svoja. In vendar bi lahko podpirali ta društva vsi brez izjeme. Saj delavska društva niso politična.

Mnogo se je spremenilo od leta 1880. sem v življenju tržaških Slovencev. Narod naš na bregovih morja Jadranskega je napredoval. A o tem se ima zahvaliti svoji organizaciji in po velikem delu ravno naši delavski organizaciji. Od političnih zistemov smo uživali le nasprotstvo, od strani vladajoče stranke druge narodnosti pa sovražstvo. Kar smo dosegli, nam je prinesla samopomoč. Tržaški Slovenec, navezan na samega sebe in na svoje pravo, zaupajoči svojim voditeljem, je ostal po večini zvest narodni ideji, povzdgal se posamično in se organiziral v društvi. V težavnih dnevih hudih borb si je bistril um, dozoreval in vtrjal značaj — posebno pa je vsikdar občutil potrebo skupnega dela. Slovensko meščanstvo ni pozabljalo, da so njega — kakor slovenske individualitete — inte-

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

Sl. Vilinski.

I.

A leta so šla.

Osem let je bila v Podkrajju in počasi jej je zamrlo ono hrepenenje v prsih. Duša jej je postala neobčutna za vse, njen lepi obraz jej je počasi bledele, a oči in črni lasje so jo delali še vedno interesantno...

Živela je življenje, ki muči človeka do smrti. Tako počasi gloda nekaj ob človeškem srcu. Komaj je čutili to lahko bolečino, a vendar je človeku tako, kakor bi počasi, počasi umiral v teh zapuščenih vaseh, kamor so ga priklenili...

Stanovala je blizu cerkve pri premožnem kmetu, ki jej je dajal za par forintov malo sobo v najem.

Poljanšek je nocoj malo odgovarjal na vsa vprašanja učiteljice. Nekoč je vladal pri-erčen ton med njima, a leta minevajo in z njimi nekdanja prijaznost...

Gospica Vrtnik je peljala Poljanška v svojo sobo in prižgala luč, da bi našla knjigo.

Soba ni bila velika. Na sredi miza in par stolov krog nje, v kotu omara in ob njej postelja, nad katero je visela velika slika Madone. Na drugi strani pa umivalnik in nad njim razglednice okrog zrcala. Tako le je stanovanje vaše učiteljice...

Vrtnik je našla knjigo in jo dela pred Poljanška.

„Še nekaj imenitnega vam imam povedati!“ je rekla nekako zaupno.

„Kaj takega?“ je vprašal Poljanšek malomarno.

„Pomislite — poštar Zagaznik me je sinoči zasnubil...“

„Ah, ne verujem... Kaj ste pa vi rekli?“

„Jaz... jaz... sem se mu nasmejala v obraz in rekla: Ne!“

„Niste bili pametni!“

„Ne?... Da bi ga bili le videli, kako je vzdihoval in prosil — vino ga je bilo zmešalo.“

Poljanška je ta vest vendar malce presenetila. A dejal je popolnoma mirno: „Morda pa je resno mislil?“

„Ko bi ga ne poznala!“ se je zasmejala Vrtnikova.

Kmalu potem se je Poljanšek odpravil domov.

Zunaj je bila mirna in jasna noč.

Nad vasjo so svetile zvezde in na obzorju se je razločeval nejasno lunin krajec nad ravnim sklodom temnih oblakov.

France pa je mislil zopet na Vero. Rdeče rože na njenem klobuku... njeno gorko lice, par mehkih kodrov čez... pa sinočnji večer in današnje slovo...

In jezilo ga je, da se ne more odtrgati od teh misli, da [ne more pozabiti njenega obraza, da je šel, mesto po slovo in mir po nov nemir in nepokoj k Verici. — — —

Tisti večer je sedel Poljanšek zamišljen v svoji sobi.

Spominjal se je prejšnjih časov in jih primerjal s sedanjimi.

In ostala je lepa misel v njegovi duši, lepa kakor refren domače pesmi, ki je človek že dolgo, dolgo ni slišal...

V peti šoli je bil tedaj, ideali in ljubezen so vstajali pred njim in on jim je verno sledil, kamor so ga klicali.

In spomnil se je na obraz dekleta, ki ga je tedaj ljubil s prvo idealno ljubeznijo. Parkrat je govoril z njo, malo jej je povedal, a tega nikoli, da jo ljubi. Ah, kako neumno in idealno!...

In prišel je drugi, jej govoril na srce in je razkril svojo ljubezen. In ona se mu je vdala in ljubila sta se vroče — on sam je vse to videl z lastnimi očmi...

Tedaj je umiril svoje ideale... Težek in dolg boj je bil, mnogo nočnih ur je prečul, a konečno je zmagal, ideale poslal rakom živžgat in postal praktičen človek...

In čudno, sedaj se je zopet začelo. Zopet so prišli ideali, o katerih je mislil, da jih je na veke umoril; zopet so prišli, in Poljanšek je z negotovostjo in z nekako sramežljivostjo stezal roke po njih...

Zopet je prišla ljubezen v njegovo dušo, tako neumna in idealna, da bi se jej človek nasmejal, če bi jo srečal na cesti, in bi mislil, da gre za kakim petošolcem, ki prve verze dela... Branil se je je Poljanšek z vsemi močmi, a ubraniti se je ni mogel.

Posegel je na polico in potegnil z nje par knjig iz gimnazijskih časov. Prah je ležal

resi spojeni na eni strani z onimi naše okolice, a na drugi strani z interesi širokih mestnih slojev. To je pokazalo ob najrazličnejših prilikah v mestu in izven mesta: vedno so Tržičani nastopali skupno in vsikdar se dobivali veliko pohvalo. In na teh naših nastopih je imel delavec vsikdar časten delež. Naš delavec je stal vsikdar v boju za korist svojo in pravo naroda. Vsikdar je imponiral se svojim možatim nastopanjem. Tej masi delavstva se ima tržaško Slovenstvo po velikem delu zahvaliti, če je danes faktor, s katerim morata računati vlada in drugorodec.

Tudi naše „Trž. podp. in bralno društvo“ je eno tistih naših domačih ognjišč, kjer bolni delavec dobiva podporo in zdravniške oskrbe, zdravi pa duševne hrame, pouka v živi besedi in čitanjem knjig in časopisov. V tej 25-letni dobi svojega obstanka je tudi „Trž. podp. in bralno društvo“ storilo svojo dolžnost do svojih udov in do naroda. — In da to 25-letno razdobje svojega obstanka zaključiti na slovesen način, sklenil je odbor, da si nabavi društvo viden društveni znak z devizo: **mir in delo!** In da čim lepše proslavimo ta za naše društvo zgodovinski dan, smo zaprosili tudi bratska društva v Trstu in okolici za sodelovanje. Iz globine srca bodi jim izrečena bratska zahvala. Danes smo z razvitimi zastavami stopali po tržaških ulicah. V senci teh praporov ponovimo danes svoje pobratimstvo, ponovimo prisego, da bomo nemajno in neutrudno nadaljevali započeto delo — v provspah delavskega stanu in na korist naroda.

Nova zastava pričakuje, da jo rešimo iz spon, a predno se izvrši ta najvzvišenejši moment današnje slavnosti, kličem še enkrat vsemu občinstvu iz dna srca: **dobro došli!!**

Ves govor g. Kamuščiča je bil spremljan vskliki, ki so izražali pritrdjevanje in radost v zbrani množici. A ko je dovršil in je godba zasvirala narodno koračnico, je zavihralo po vsem vrtu od navdušenja.

(Zvršetak pride.)

Komisija za Dalmacijo.

Kakor poročajo z Dunaja, se je sestala minoli petek na Dunaju komisija, ki jo je ustanovil avstrijski ministerski predsednik baron Beck, da prične enotno in energično pomožno akcijo Dalmaciji v prilog. Ministerski predsednik je odprl sejo z govorom, v katerem je pojasnil, kako da more država nameniti Dalmaciji posebno pažnjo z obzirom na njen zemljepisni in gospodarski položaj. Ni smeti pustiti iz vida, je dejal minister, da se je v zadnjih letih marsikaj storilo za gospodarski razvoj te kronovine, ki je radi nepovoljnih okoliščin zaostala na gospodarskem polju. Mnogo je še ostalo neizpolnenih želja. Radi tega mora biti poglavitna naloga komisije, da določi, katere želje in pritožbe da obstojajo. Pojedini resorti so že izvršili pripravljavna dela v tem pogledu. Radi tega ne bo težko, da se to gradivo sestavi v celoto in da se najpazljiveje prouče vse podrobnosti, kako da bi se ustvarila prava slika o hitri pomoči. Komisija bo morala stopiti v zvezo z osebami, katerim so poznane okoliščine dežele in potrebe prebivalstva, ker bodo od njih dobivali važnih napotkov za svoje delovanje in predloge. Istotako bo treba, da se pri nekaterih specialnih vprašanjih zasliši svet in izkustvo

na njih: kdo ve, koliko časa jih že ni imel v rokah.

Izbral je izmed njih Prešernove poezije, odprl jih in nehote so mu ostale oči na isti strani na drobnih verzih:

Med otroci si igrala, draga lani — čas hiti... letos že vnemaš srca po Ljubljani — čas [hiti...]

„Ravno tako kakor Vera!“ je pomislil Poljanšek, naslonil glavo na lakot in zrl v nemiren plamenček svetiljke.

In zopet je priplaval k njemu in ga obdalo in ovilo z nežnimi, tenkimi nitkami... Bila je poezija pomladne noči in ljubezen do Vere...

„Haha... Vera vnema srca po Ljubljani?“ se je naenkrat zasmeljal, vrgel knjigo zopet na polico, vpihlil luč, odprl okno in se zagledal v mirno noč.

Vse je bilo tiho, le tam globoko v dolini je klopotal mlin in je šumela voda. A naenkrat se je oglasil slavec v grmovju pod vrtom in pel tako lepo, da bi ga človek poslušal vso noč in bi ob tem pozabil praktično življenje, ideale, ljubezen in vse skupaj...

(Pride še.)

strokovnjakov. Da se omogoči izvedba točnega poslovnega programa, bo morala komisija rešiti, s katerimi sredstvi in kako da se imajo izvesti hitre odredbe, in formulirati pozitivne predloge v tej smeri. Ministerski predsednik je pozval slednjič komisijo, naj čim prej izvrši svoje delo, da bo vlada mogla ukreniti primerne korake.

Členi komisije so: od finančnega ministerstva oddelni načelnik dr. Engeli in ministerski svetnik dr. Jambour; od ministerstva za notranje stvari ministerski svetnik baron Pretis; od ministerstva za uk in bogočastje ministerski svetnik dr. Wiener; od ministerstva za trgovino ministerski svetovalec Delles in okrajni glavar dr. Kamler; od ministerstva za železnice ministerski svetnik dr. Weber in ministerski tajnik dr. Hopfgärtner; od ministerstva za poljedelstvo oddelna svetnika dr. Leidler in Ivo pl. Bizzaro.

Samo na sebi je seveda hvalevredno, če se vlada zanima za gospodarsko in kulturno povzdigo tudi onih pokrajin, ki so imele doslej na Dunaju le mačehin oči. In tiste najslabše vrsti. Ali sramota za državno upravo ostaja vendarle, da je morala priti še le reška resolucija, da je vzdržila avstrijske državnike iz spanja — nedobrohotnosti. Nehote nam prihaja na misel tisti znani slovenski pregovor: „Šiba novo mašo poje“. — Sicer pa se vidi na vsej tej akciji, da je prisiljena in izsiljena. Saj že sestava te komisije ne dopušča bogve kakih nad in sili v skepticizem. Veliko preveč birokratov in premalo Dalmatincev. Avstrijski birokratizem pa je še redkokdaj prinašal posebnega blagoslova.

Dogodki na Ruskem.

Danes je zabeležiti nekoliko vesti o stadiju akcije za parlamentariziranje ministerstva. Petrograjska brzojavna agencija priobčuje komunikacije v odgovor na razne vesti, ki se širijo po listih. Tu je rečeno, da je vlada v svrhu izvedenja reform, — obljubljenih v carskem manifestu — hotela pritegniti v kabinet na izprašnjenega mesta razne politike. S tem je hotela vlada osigurati sebe in svoj politični program. Ali ta namen se ni posrečil radi težav, ki so izven volje vlade in dotičnih političnih moči. Vlada je odločena, da z vso energijo in z vsemi sredstvi, ki so jej na razpolago, vpostavi red. Ali z jednako energijo pripravi vlada izdatne reforme, ki naj doveje Rusijo na legalno pot, ter izvede te reforme brez vsake zamude.

Izredne odredbe ruske vlade. Linevič vrhni poveljnik ruske armade.

„Wiener Allg. Zeitung“ poroča iz Petrograda: V zadnjem ministerskem svetu, ki je trajal vso noč, je bilo na predlog vojnega ministra sklenjenih več izrednih odredb. Eden generalov dobi izredne oblasti in bo imenovan načelnikom vojaške in civilne uprave petrograjske gubernije. V vseh krajih, kjer se pojavijo neredi, bo proglašeno obsedno stanje. Zastopnikom diplomatičnega zbora se je ponovno priporočalo, naj se čim manj možno kažejo v javnosti in naj se izlasti izogibljejo glavnih ulic.

Omenjeni list poroča iz Petrograda, da se v višjih vojaških krogih govori, da bo v kratkem general Linevič, ki vživa sedaj vse zaupanje carja, imenovan vrhnim poveljnikom ruske armade. General Linevič dobi izredna pooblastila; podvržena mu bo tudi mornarica.

Viborški manifest je podpisalo še 62 poslancev.

Iz Petrograda javljajo: V znak protesta proti kazenskem postopanju, ki se je uvedlo proti bivšim poslancem dume, ki so podpisali viborški manifest, je isti podpisalo še drugih 62 poslancev; tako je podpisalo manifest skupno 248 poslancev.

Nemiri v Helsingforsu in Sveaborgu.

Iz Helsingforsa poročajo: Glasov poročila polkovnika ruskega generalnega štaba Šnova, je bilo povodom razoroženja puntarjev v Sveaborgu aretovanih 4900 topničarjev in 100 civilnih rudičih gardistov, nadalje ruski delavci in kakor pomorski oploblečene osebe. Brez sledi je izginilo 600 topničarjev, ki so najbrž večinoma ubežali; drugi so poginili pri eksploziji piroksilina. Mnogo puntarjev je bilo vrženih v morje. Puntarji so pustili samo 19 mrličev. Od strani vladi zvestih čet so bili 4 vojaki ubiti, 5 pa ranjenih. Trdnjava Sveaborga je le neznatno porušena, ker se je poglavitno streljalo z devetcolnimi poljskimi topovi male moči.

Vojno sodišče pod predsedstvom generala Biršerta je že pričelo svoje delovanje. Voditelja punta poročnika Imeljanov in Kahanski

sta bila aretovana, kapitan Cion je pa ubežal.

Helsingforska policija je aretovala 41 finskih državljanov, ki jih bo sodilo finsko sodišče. Finski senat je odredil razpust „ru-deče garde“; njen poveljnik Kock je izginil.

Finski deželni zbor zahteva, da se presnuje policija in da se zopet ustanovijo finski polki, ki so bili razpuščeni.

Domače vesti.

Imenovanji. Trgovinski minister je imenoval ministerijalna podtajnika Nikolaja Verona in Antona barona Rinaldini tajnikoma pri c. kr. pomorski oblastnji.

Umrl je v Gorici Fran Budau, bivši profesor na nekdanjem moškem učiteljskem v Gorici in okraj. šolski nadzornik. Pokojnik je bil rodom iz Štandreža.

C. in kr. eskadra zapusti, kakor se govori, naše pristanišče danes predpoludne.

Z Opčin smo prejeli: Kakor že objavljeno v „Edinosti“ med „malimi oglasi“ se bo vršila prih. nedeljo, 12. avg., veselica pevsk. društva Zvon na Opčinah, združena s „tombolo“, ki jo priredi „Zavarovalnica za govejo živino“ istotam.

Res, da bo istega dne še marsikatera zabava na raznih krajih, a to nič ne de; saj nas je dandanes „kot listja, trave“ in vsakdo si lahko izbere kraj:

„Kamor žene ga srce“.

Upamo torej, da se udeležijo tudi veselice in tombole na Opčinah mnogo domačega in bližnjega občinstva, posebno če pomislimo, da gre tu za podporo našemu kmetu-trpinu, ki govori lahko o sebi:

„torej reve me, mnoge skrbi, a od nikoder pomoči je ni“.

Vsaj tam hitimo mu na pomoč in podpirajmo ga po svoji možnosti, kjer se tudi sam briga, da si olajša „življenja gorje“.

In to so ravno naše zavarovalnice. — Ako mu je poginila domača živina, ki mu je pri nas skoraj edini vir, iz katerega zajema pripomoček za vsakdanje potrebe, nezgode, bolezni, dobi vsaj pri „Zavarovalnici“ prvo in najnujnejšo pomoč, da ga udarec ne tira do skrajnega obupa in mu ne uniči priljubljenega „domačega ognjišča“.

Torej:

„Kdor ima srce,
Ve za vse solze,
Ki jih kmet ima;
Zna, kaj tare ga
In zato mu da,
Če prav tudi malo;
Vendar bo izdalo
Če „več njih“ bo dalo.

Saj je znano vsem
Kaj tiči le — v tem:
„V složnosti je moč“.
Torej zvesti temu
Pohitimo k njemu,
Dajmo mu pomoč!“

Gr.—i.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori deveti tečaj gospodinjstve šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopiju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, izlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino.

Gojenke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privaditju nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvnih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi priskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih, se more dovoliti vsprejem mlajših učenk; 2. znati čitati, pisati in računati; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti solsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo vsprejemajo deklice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo vsprejemale tudi prosilke iz drugih dežel.

Glavni odbor

c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Izvoz vina iz Poreča. Meseca julija so parniki „istrsko-tržaškega“ in „ogrsko-hrvatskega“ društva izvozili iz Poreča skupno 3398.90 hektolitrov vina in sicer v Trst 1997.20 hl, v Pulo 659.20, na Reko 742.50 hl; v istem mesecu lanskega leta je bilo izvoženo skupno 4194.30 hl in sicer v Trst 255.50, v Pulo 933.50, na Reko 710.30 hl.

Posebni vlak v Postojno. Predpriprave za ta izlet so dovršene. Voznina je določena na K 3.60 tja in nazaj za III. razred in K 5.30 za II. razred. V „Trgovsko-obrtni zadruzi“ ulica S. Francesco št. 2 se prodaja vozne liste in vstopnice na koncert, ki bo v nedeljo popoldne ob sodelovanju nad 20 narodnih društev. Vstopnina h koncertu je 40 stotink. Tudi vstopnina v svetovnoznano postojnsko jamo je znižana na 1 K. Tržačanom se nudi redka prilika, da si za malo svoto ogledajo divoto postojnske jame, da prisostvujejo velikanskim slavnostim, prirejenim v proslavo spomina velikega pokojnika Vilharja. Mi Tržičani smo bili vedno med prvimi, ko je bilo treba izkazovati čast spominu naših velmožev, in upati je, da se nas tudi prihodnja nedeljo dne 12. t. m. popelje v slovensko Postojno vsaj toliko, da bo n. pr. privedi posebni vlak. Vozne liste se, rečeno, prodaja v naši „Trgovsko-obrtni zadruzi“. Ker pa treba železniški upravi vsaj dan pred odhodom — seli vzame posebni vlak ali ne, in ker treba, ako se najme posebni vlak, plačati voznino za 300 oseb, prosimo, naj se slavno občinstvo požuri s kupovanjem voznih listov, da bo mogoče vse pravočasno vkreniti.

Kakor se nam poroča, je pripravljali odbor za napravo Vilharjevega spomenika v Postojni naprosil vsa društva, naj odlože svoje veselice na drugi dan, kar bi bilo zelo umestno z ozirom na pomembno veliko slavnost, ki se bo vršila prihodnjo nedeljo v Postojni. Mi apeliramo na vse naše zavedne sloje mesta in okolice, naj s svojo udeležbo omogočijo najetje posebnega vlaka, ker so tako vozne cene zelo znižane in je omogočena udeležba tudi manj imovitim slojem.

Grozna vročina vlada v New-Jorku in okolici. Mnogo oseb umrje vsak dan za solničarico.

Poskus samomora. Včeraj v jutro je s prvim vlakom prišel v Trst iz Gradca 30-letni graški trgovec Alojzij Wallor. Prišedši v Trst se je nastanil v hotelu Delorme. Zaprle se je v odkazano mu sobo, a kmalu za tem so uslužbenci hotela začuli, da je v isti sobi počil strel iz revolverja. Šli so v njegovo sobo in našli so ga ležati krvavečega na postelji. Vstrelil se je bil v levo stran prsi. Telefoničnim potom so pozvali zdravnika se zdravniške postaje, ki je nesrečnemu človeku podelil najnujnejšo pomoč in ga dal potem odvesti v mestno bolnišnico, kjer so ga vsprejeli v IV. kirurški oddelek.

Glede vzrokov tega nesrečnega poskusa, ni popolnoma nič znano. V žepih nesrečnega Wallarja niso dobili ničesar, razun neke svote denarja, katero je vzel v šrambo policijski uradnik, ki je bil prišel, da vzame stvar na zapisnik.

Ne norčujte se z resnimi stvarmi. V nedeljo po noči, ob 2. in pol uri, je bil zdravnik dr. Gioseffi, ki je tedaj služboval na zdravniški postaji, telefoničnim potom pozvan na pomoč v kavarno „Ai portici di Chiozza“. Zdravnik je seveda šel nemudoma na označeno mesto, a ko je prišel tja, ni našel nikakega bolnika, ki bi potreboval njegove pomoči. Zvedel je pa, da ga je — in sicer za šalo (ki je pa jako neslana in neumestna) — po-

zval 28-letni kavarniški natakari Alojzij B., stanujoči v ulici di Torre bianca. Zdravnik je to prijavil policiji in ta je v ponedeljek natakari aretovala.

Žalostno! Iz hrvatskih krogov smo prejeli:

Že nekoliko večerov prireja srbsko glasbeno in pevsko društvo „Vesela Šumadija“ koncerte na odprtem prostoru kavarnar in restavracije Depretis na Acquedottu. Vsakega večera sestaja se okolo kavarnar-restavracije toliko ljudstva, da je pasaja po ulici zelo otežkočena in imajo redarji obilno posla, da vzdržujejo red. To občinstvo, ki stoji po več ur na nogah, gleda začudeno, poslušajo ploskaje ter se divi, je tržaške italijanske narodnosti. Na vrtu, v lokalu, pa sede vsaki večer kake tri srbske rodbine, dve hrvatski, vedno iste, nekoliko naših ljudi, deset do petnajst mornarjev z bojnih ladij, skupno 40 do 50 oseb.

Društvo je izvrstno: svira in peva prekrasno, in večinoma srbske pesmi. Društvo zasluži v resnici vsako pohvalo in podporo.

Toda, vprašam, kje so Srbi, kje so braća Hrvati, da jih ne vidim na koncertu? Dočim se Italijani divijo, se-li oni morda sramujejo?

Žalostno, v resnici žalostno! Srbi, Hrvatje, Slovenci sede po različnih kavarnah ter se dolgočasijo, a srbsko pevsko in glasbeno društvo svira skoraj praznim sedežem.

Vzgleđen sin. Predsinočnjim ob 1. uri po polnoči je 18-letni krošnjar Ferdinand N. v ulici di Riborgo pretepal svojo mater. Neki mimoidoči gospod je posegel vmes in hotel braniti nesrečno mater pred zblaznelim siuom. A slabo jo je skupil! Ferdinand ga je tako vdaril s pestjo po glavi, da ga je vrgel na tla. Na to je prišel redar in tudi ta je imel precej opraviti, predno je ukrotil besnega Ferdinanda, kajti ta ga je suval s pestmi in z nogami. Slednjič ga je redar ukrotil in ga odvedel na ponočni policijski urad v ulico Tigor. Tam so vzglednega sina zaprli, a ko se je streznil so ga izpustili.

Mej Lahi. Na zahtevo čevljarja Petra Chiarello, ki je doma nekje iz Italije a stanuje tu v hiši št. 17 v ulici del Coroneo, je včeraj aretovan na svojem stanovanju v ulici dei Gelsi 44-letni natakari Cezar L., ma iz Bologne. Chiarello toži Cezarja, da ta poslednji, ki je nanj ljubosumen udri v govo — Chiarellijevo — stanovanje in mu jako nevarno grozil. Cezarja so pridržali v zaporu.

Tatica. V trgovini z manufakturnim blagom Knežič v ulici della Barriera veechia je bila predvčerajšnjim popoldne aretovana 31-letna Ivana C., doma iz Ravenna v Italiji, in sicer zato, ker je tam ukradla komad vezanja in komad čipk, v skupni vrednosti treh kron. Na policiji so jo vzeli na zapisnik in jo potem izpustili na svobodo.

4 krone je 22-letna lahkoživka Palmira Sarkič, stanujoča v ulici della Punta del Forno, ukradla kurjaču Ivanu Ciano, ki je ukračen na Lloydovem parniku „Ettore“. Ciano, ki jo je dal aretovati. Na policiji je bila vzeta na zapisnik in potem izpuščena na svobodo.

„Verlassen, verlassen, wie der Stein auf der Strassen“ (Zapuščen, zapuščen kakor kamen na cesti). Tako prepeva je prišel včeraj predpoludne na policijo natakari Ivan Cattazzo, doma iz Benetok. Ko so na policiji čuli njegovo žalostno pesem, so ga vprašali, kdo da ga je zapustil. Na to vprašanje je on povedal, da ga je zapustila njegova 65-letna žena Alojzija. Šla da je od doma dne 5. t. m. popoldne, a od tedaj da se ni več vrnila. In nesrečnež je za to jokal!!!

Požar. V Podklostru na Koroškem je zgorelo 9 hiš z gospodarskimi poslopji. Zgorelo je tudi eno dekle. Živino so rešili.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 1. avg. 1906 je prišlo v Opatijo 24.355 oseb. Od 26. julija do 1. avg. 1906 je prišlo 687 oseb. Dne 1. avgusta je bilo navzočih 2329 oseb.

Koledar in vreme. Danes: Ciriak, mučenec; Godešlav; Veranica. — Jutri: Roman, mučenec; Našemi; Ljubina. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne 29° Celsiusa. — Vreme: vroče.

Društvene vesti in zabave.

Delavsko podporno društvo v Trstu bo slavilo v nedeljo, dne 12. avgusta 1906 vsakoletno obletnico blagoslovljenja društvene zastave z jutranjo in popoldansko slavnostjo. Zjutraj točno ob 8. uri se bo čitala v cerkvi sv. Antona sv. maša, pri kateri bodo peli

pevci „Slovanskega pevskega društva“ novo mašo od H. O. Vogriča. — Popoldne ob 5. uri bo velika veselica na vrtu „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu. Na veselici bo sodeloval pevski zbor „Slov. pevskega društva“. Svirala bo Wagnerjeva godba.

Vstopnina na veselico 40 st. za osebo, otroci so ustopenine proti.

Pevskim društvom in slav. občinstvu naznanje! Pišejo nam iz Boljunca: Prihodnjo nedeljo, dne 12. avg. bo dan veselice in zabav! Tako n. pr. veselica pri sv. Ivanu, na Opčinah, slavnost v Postojni itd.

Ker pa ima podpisano društvo z dobičkom nameravane veselice najčistejše namene, kakor, za društveno zastavo, nakup instrumenta za pouk v petju in knjižnice; a bi bila udeležba gotovo vsled tolikih veselice majhna, zato smo odložili svojo veselico za 3 dni pozneje, t. j. na dan 15. avg., praznik M. Vnebovzvetja.

To smo odložili tudi zato, ker smo slišali, da bi rada nekatera tržaška bratska društva izletela v Boljunec, a niso mogla radi mnogih veselice, ki se bodo vršila 12. avgusta.

Še enkrat uljudno vabimo: 15. avgusta vsi na veselico v Boljunec! Ta dan mora biti zopet naš dan!

Tržaška podružnica „Slov. plan. društva“ naznanja, da bo „Diviška jama“, ki je 20 minut od postaje oddaljena, sijajno razsvetljena dne 15. avgusta od 4.—7. ure popoldne. Ker bo vstopnina znižana na samo 1 krono, podaja se vsakemu prilika, da si z malimi stroški ogleda ta naš veleznimivi podzemeljski dom.

Zabavni vlak odhaja iz Trsta (državni kolodvor) ob 2.26 uri pop. in se vrača iz Divače ob 7.50 uri zvečer.

Bratje Sokoli!

Odbor je v seji 3. t. m. sklenil, da se udeležijo društvo tekmovalne in javne telovadbe goriškega in solkanskega Sokola, ki bo v nedeljo 12. t. m. v Gorici.

Tekmovalna telovadba je zjutraj: nastopimo z jedno tekmovalno vrsto. Popoldan javna telovadba; nastopimo pri orodni telovadbi z jedno vrsto in z večjim številom pri prostih vajah.

Odbor želi, da se udeleži izleta kar največ bratov v kroju in jih prosi, da pridejo v ta namen v soboto ob 8. in pol uri zvečer v telovadnico k redovnim vajam, kjer se jim tudi čas in kraj odhoda pove. Odbor.

Brzobjavne vesti.

O katastrofi parnika „Sirio“.

KARTAGENA 7. Sinoči je nekoliko pomoznega moštva na nekem remorkerju poskušalo rešiti del tovora s parnika „Sirio“. Nekateri potniki ponesrečenega parnika, ki so se rešili, pripovedujejo, da je kapitan, ko je videl, da se parnik potaplja, stopil v čoln s klicem: „Reši se, kdor se more!“ V sled tega je nastal med potniki velik strah in častniki so se z noži in revolverji v roki rešili prvi.

Dvboj mej generaloma.

PARIZ 7. Danes popoldne se je vršil dvboj na samokrese med generaloma Andréjem in Negrierom. André je streljal prvi ne da bi bil zadel. Negrier ni odgovoril na strel, nakar je bil dvboj prekinjen. Nasprotnika se nista pomirila.

Gozd v ognju.

FRANKOBROD 7. „Frankfurt. Zeitung“ poroča iz Montreala, da divja v Kanadi grozen gozdni požar, ki je uničil okoli 50 štir. milj gozdov. Škode je že sedaj nad milijon dolarjev.

Velik požar.

STETIN 7. V tukajšnjih skladiščih je od sinoči velik požar. Deset skladiščnih oddelkov je že pogorelo, več drugih gori. V nevarnosti je tudi most čez Odno.

Rusija.

PETROGRAD 7. „Petr. brz. agentura“ izjavlja, da je popolnoma izmisleno poročilo nekega berlinskega lista, češ, da je vojno sodišče v Kronstadtu obsodilo na smrt 300 voditeljev zadnje ustaje, ki so bili že usmrtni. Tozadevna preiskava še ni končana.

PETROGRAD 7. Ker je izpodletel generalni štrajk, se je predvčerajšnjem v Moskvi in Petrogradu vršil shod odbora rokodelskih društev, da na novo sklepa o stvari.

MOSKVA 7. Shod „vseruske zveze“ je sklenil, da nemudoma treba izdelati načrt za skupno postopanje proti anarhističnim nasilstvom.

PETROGRAD 7. Danes so večinoma delavci v vseh tovarnah šli na delo, kjer je v soboto pričel štrajk. Generalni štrajk je popolnoma izpodletel. Štrajkajo pa še skoraj vsi stavci, ozlovoljeni, ker je bil zaprt sedež

njihove zveze. Zatrjujejo, da prično delati še le, ko odpre policija zopet njihov lokal. Stavci dveh dnevnikov, ki sta izšla včeraj, si ne upajo iz tiskarne: spijo in jedo v tiskarni. Včeraj je bilo aretovanih tukaj 150 oseb. V minoli noči je bil aretovan izvrševalni odbor zveze trgovskih uslužbencev.

LONDON 7. O generalnem štrajku v Moskvi prihaja semkaj malo vesti. „Daily Mail“ poroča, da je v mestu vse mirno, delajo da se pa velike priprave za oboroženo ustajo. Prebivalstvo se zapira v hišah in se preskrbuje z živili.

MOSKVA 7. (Petr. brz. agent.) V velikih mestnih zavodih delajo. Železniški promet je normalen, stavci pa štrajkajo, tako, da niso listi v popolnem obsegu izšli.

PETROGRAD 7. „Petrogr. brz. agent.“ izjavlja, da je vest, ki se je razširjala na borzi o bližnjem odstopu Stolipina, povsem neosnovana.

MOSKVA 7. Nekoliko revolucionarnih manifestacij, ki so se vršile včeraj, je minulo povsem mirno. Blizo postaje za tovore se je na osebo dveh lokomotiv streljalo z revolverji, vendar ni bil nihče ranjen. Štrajkovce je razgnalo vojaštvo. Na deželi poskušajo razni agitatorji, da bi provzročili politične štrajke.

PETROGRAD 7. Štrajkovski odbori so prejeli iz Moskve vest, da ni niti tamkaj močno vzpostaviti soglasja. V Petrogradu delajo danes zopet skoraj vse tovarne. Celo med dobro organiziranimi stavci je konstatirano vidno neslogo. Mesto enega lista — kakor je bilo dogovorjeno — jih je danes v popolnem obsegu izšlo pet.

PETROGRAD 7. (Petrogr. brz. agent.) Vključ včerajšnjemu sklepu stavcev, da stavijo za časa štrajka vedno izdajateljem na razpolago le toliko stavcev, da zamore iziti en list v svrhu informacije, je danes izšlo veliko število listov. Mesto je mirno, izvzemši nemirov na sestvorejski železniški progi. Štrajkovsko gibanje vidno pojema in se zamore smatrati, da je povsem izpodletelo, vzlic temu, da si socijalni demokratje mnogo prizadevajo in zatrjujejo, da se štrajk jutri izvede.

PETROGRAD 7. Govori se, da je vojni minister Roediger odstopil.

PETROGRAD 7. Ker je v Peterhof prišlo zopet nekaj grozljivih pisem, so tamošnje posadke zopet pomnožili za dva gardna polka. Sedaj je v Peterhofu 40.000 vojakov.

SEBASTOPOL 7. (Petrogr. brz. agent.) V nedeljo po noči je pod poslopjem vojaškega sodišča več mož pozvonilo. Na vprašanje vratarjevo, kdo je, so neznanci odgovorili, da imajo brzobjavko za predsednika sodišča. Ko je vratar odprl, napadla sta ga 2 moža, mu zvezala oči in roki, na to pa so ostali udri v pisarno in odnesli 20 zvezkov poročil o uporu mornarice in 17 zvezkov o obsodbi poročnika Schmitta ter z vsemi prilogi.

Trgovina.

Borzna poročila dne 7. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.09—19.13, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.15—240.40, Francija K 95.45—95.65, Italija K 95.40—95.60, Italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.37 1/2—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.40—99.70, ogrska krona renta K 94.65—95.95, italijanska renta K —, kreditne akcije K 668.—670.—, državne železnice K 671.—673.—, Lombardi K 167.25—169.25, Lloydove akcije K 737.—745.—, Breške Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 493.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 163.00 do 16.00, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.45	100.40
„srebru	100.40	100.40
Avstrijska renta v zlatu	117.70	117.70
„v kronah 4/10	99.60	99.60
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	89.50	89.40
Ogrska renta v zlatu 4 1/2%	112.90	112.90
„v kronah 4 1/2%	94.75	94.80
„3 1/2%	84.75	84.75
Akcije nacionalne banke	176.8—176.1	
Kreditne akcije	670.25	669.25
London, 10 Lstr.	240.12 1/2	240.07 1/2
100 državnih marz	117.27 1/2	117.37 1/2
20 mark	23.46	23.47
20 frankov	19.10	19.10
100 ital. lir	95.50	95.50
Cesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

PARIZ (Sklep.) — Francoska renta 97.67, italijanska renta 102.30, španski exterior 96.25, akcije otomanske banke 645 —. Menjice na London 251.55.

PARIZ (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 176.—, unificirana turška renta 95.70, avstrijska zlata renta 100.50, ogrska 4 1/2% zlata renta 94.75, Landerbank 467.—, turške srečke 147.25, parizka banka 15.18, italijanske meridionalne akcije 8.27, akcije Rio Tinto 16.62 Trdna.

LONDON (Sklep.) Konsolidiran dolg 87.19 1/2, srebru 25 1/2, Lombardi 7.—, španska renta 94 1/2, italijanska renta 101 1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, Stalna.

Tržna poročila 7. avgusta.

Budiimpešta. Pšenica za okt. K 14.60 do K 14.62, rž za okt. K 12.32 do 12.34, oves za okt. od K 12.50 do 12.52, koruza za avgust 12.36 do 12.38. Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mirna. — Prodaja: 18.000 met. stot., za 10 stotnik nižje; druga žita mirno. — Vreme: lepo.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 40 1/2, za december 41.—, za marec 40 1/2, za maj 41 1/2. Stalna. — Kava Rio navadna loco 40—42, navadna realna 43—44, navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za avgust 19.45, za september 18.20, za oktober 18.05, za november 17.85, za dec. 17.90, za januar 18.—. — Trdno. — Vreme: oblačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.75, za sept. 16.—, za dec. 16.15, za nov.-februar 16.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 22.85, za sept. 22.45, za sept.-dec. 22.55, za nov.-februar 22.65 (starno). — Moka za tekoči mesec 31.80, za sept. 30.30, za sept.-dec. 30.—, za nov.-februar 29.60 (starno). — Repično olje za tekoči mesec 65. 1/2, za sept. 65. 1/2, za sept.-dec. 67. 1/2, za januar-april 66. 1/2 (mirno). — Spirit za tekoči mesec 46. 1/2, za sept. 44. 1/2, za september-dec. 41. 1/2, za januar-april 40.— (starno). — Sladkor surov 88° usn nov 22. 1/2—23.— (starno). — bel za tekoči mesec 25. 1/2, za sept. 25. 1/2, za okt.-januar 27.—, za januar-april 27 1/2, (starno), rafiniran 56.50—57.— Vreme: vroče.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo su došli:

Dr. R. Molé, kand. prof., NOVOMESTO: Gorzynski, trgovec, VARAŽDIN: Gast, trgovec, PRAGA: Sinkovec, potov., ZAGREB: Klebinder, trgovec, DUNAJ: Winta, potov., PRAGA: Keceji, učitelj, LJUBLJANA: Vuidić, potov., BOSNA: Weber, c. kr. nadporočnik, PULA: Hafer, uradnik, DUNAJ: Tackwer, uradnik, GRADEC: Hopf, zasebnik, VALPO: Izel, zaseb., DUNAJ: Nowotny, trgovec, DUNAJ: Neuman-Novak, pot., ZAGREB: Steiner, trgovec, DUNAJ: Winter, zas., DUNAJ: Suka, zaseb., REKA: Tschew, zaseb., BISTRICA:

Ne čitaj

samo, ampak, prepričaj se, da nihče ne more tekrovati z narodno

zalogo olja IVAN MILLONIG

TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST

FILIJALNO

Campo S. Giacomo št. 16.

Prodaja in razpošiljanje na debelo in na drobno.

Coniki na razpolago.

Trgovina z manufakturnim blagom **Rossit & Kaucich**

Nasledniki Luigi Rieci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Velika množina perila

po ceni, da se ni bati tekrovanja.

Kotonina surova za srajce po nčv.	14 in več
Chiffon	16
Madapolam	18
Nazoviplatno	16
Kotonina surova za rjuhe	40
„bela	18

VELIKA IZBERA

perkalov, batist, zephir, borgetov itd.

Trgovina z manufakturnim blagom **Rossit & Kaucich**

Nasledniki Luigi Rieci-Ja

Trst - ulica Malcanton št. 10 - Trst

Posojila

za častnike, uradnike, penzioniste in privatnike, ki se zamorejo amortizirati tudi v 18 letih s poroštvo ali brez poroštva. — Hipoteke na prvem mestu.

Agencija, Via Nuova 11, II. n.

od 10.—1. in od 4.—7. ure.

Tovarna pohlštva **Aleksander Levi Minzi**

ulica Tesa št. 52. II. (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (kolake poslopje).

Cene, da se ni bati nebebe konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih naročilih.

Ustrovan cenik brezplačno in franco

Izlet v Pulo

● po znižanih cenah. ●

V nedeljo dne 12. avgusta elegantni in prostorni Lloydov parnik

„ALMISSA“

priređi

izlet v PULO

Prvi razred: 4 K, II. razred 3 K (tja in nazaj).

Parnik odpluje s pomola S. Carlo ob 6. uri in pol zjutraj, iz Pule pa ob 8. uri zvečer. V Pulo dope v 5. in pol urah.

Vsak izletnik prejme pri ukrcanju zastonj listek, s katerim konkurira na zrebanju nastopnih 5 darov: ena srbeska državna srečka, vredna okoli 28 K, en napoleon vreden okoli 20 K, deset steklenic piva, ena steklenica šampanja in ena košarica najfinjših testenin.

Evo najlepše prilike, da se z malimi stroški in zelo elegantnim parnikom obišče Pulo ter se navžije svežega morkega zraka.

Vozni listki so na prodaj v prodaji tobaka CORSO št. 15.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj plača denar v naprej, kar drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsakdo, ki jo preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INERATNI ODDELEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potem pismo bo dajal „INERATNI ODDELEK“.

Informacije odine le, če bo pismu priložena znamka za odgovor.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa kraški teran. Priporoča se al. občinstvu Henrik Kosič.

Pianist star, jako zmogel, se ponuja društvom in zasebnikom za koncerte ter poučuje v igranju na glasovir proti zmernim cenam. Za naslov je priložiti pri „Ineratu“ uradu „Edinosti“ (700).

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva **ANDREJ JUG** — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k avojim!

Kmetijsko društvo v Vipavi prodaja po zmerni ceni svoj veliki filter, s katerim se lahko na dan do 8000 litrov vina filtrira, in rensko pumpo z vso garnituro. Dovolijo se tudi plačilni roki. Oba stroja sta se v prav dobrem stanju. 850

Išče se 15-letno deklico za otroke, oziroma za domačo uporabo; naslov pove „Ineratu“ oddelek „Edinosti“. 848

Hiša na prodaj je v lepi poziciji v Barokovskih: tri sobe in kuhinja; okoli hiše vrt. Naslov daje „Ineratu“ oddelek „Edinosti“. 853

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagnola, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne prejme „Ineratu“ oddelek „Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15). Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisno. Ivrstna kuhinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Mali dvorec v Škorklji je na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v I. nadstropju: 2 sobi in kuhinja; v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinja, vse urejene na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko ceno. 550

Maslo surovo in kuhano z Alp. Za naročbe se je obrniti ulica Vincenzo Bellini št. 13. Ivan Suban. 858

Oddajo se stanovanja v prijaznem kraju, nova hiša, ulica Coroneo 29, in sicer 1 soba, sobica, kuhinja, 3 sobe, sobica, kuhinja, 5 sob, sobica, kuhinja. 860

Intelligenten mladenič vešč vseh treh tuk. jezikov v govoru in pisavi, išče pisarniške službe, bodisi tudi za slugo pri kakem uradu, raznašalca itd. Kaj primerneje tudi pri kakem časopisu. Naslov pod: „Iskajoč“ na „Ineratu“ o:delek „Edinosti“. 857

Išče se mizar (delavec) ulica Commerciale 36 Jožef Gomizel. 859

Stanovanja v najem via Torricelli 4 podstrešje soba in kuhinja Kron 164/80; soba z ognjiščem K 135/86; via Torricelli 40, prvo nadstropje: soba in kuhinja K 329/80; drugo nadstropje: 3 sobe in kuhinja K 597/40; podstrešje, soba in kuhinja K 247/20. — Obrniti se je ulica Campanile 12, Petjevič. 825

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebje; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se poslužuje **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.

Agencija Merlo za nameščenje v službe

koncesijonirana od ces. kralj. nameštstva

TRST

ulica Stadion št. 3, II. nadst.

Ima vedno na razpolago izbrano osebje toliko za privatne rodbine, kolikor tudi za hotele, kopališča, restavracije, kavarne itd.

Na prodaj je pohištvo

svetlo in temno, spalne sobe, posamezni komadi, omare za knjige, pisalne mize, stolice, modiljoni, slike, elastične železne postelje, blazine, izbira divanov, moderne kuhinje za smešno ceno radi pomanjkanja prostora.

ulica Chiozza 8 (rudeče table)

VIKTOR DOPLICHER

„École française“.

Pouk v govoru in praktični trgovski korespondenci v jezikih: francozski, italijanski, angleški, nemški, španski itd. itd., in sicer na podlagi kombiniranega sistema POEHLMAN. — Originalna, hitra in najlaglja metoda, ki doseže uspeh v 12 lekcijah.

URAD

za prevajanje iz vseh jezikov

ulica del Farneto št. 3, I. nad.

Vedno odprto.

Ermano Cattelani

Trst, ulica Acquedotto št. 10 Trst

Inštalacija za vodo in plin.

Velika zaloga držal za svetiljke, tulipanov, aparatov in vseh drugih predmetov za žarno luč.

Zaloga mrežic prve kakovosti.

Izvršuje o priliki 24. avgusta povodom premeščenj stanovanja ali trgovine prenos svetiljk. Izposojuje svetiljke po tovarniški ceni.

Naročbe se izvršujejo točno.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella št. 9.

Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno. Pošiljanje na dom. Telefon št. 1664.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh predmetov v spadajočih v krojaško obrt.

Odlikovana dne 5. aprila 1906

na XXVII. me. narodni razstavi v Parizu s častno diplomom, častnim križcem in častno kolajno.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

Z odličnim spoštovanjem

AVGUST ŠTULAR

Trst, ulica Gioacchino Rossini št. 24

(Od 24. avgusta naprej se bo nahajala krojačnica v ulici della Caserma št. 4)

DOMENICO RAVALICO

ulica Nicolò Macchiavelli št. 32. Telefon 1729

NOVA ZALOGA VINA

3strska vina, furlansko belo in črno vino, opolo in kraški teran.

Vino v steklenicah od enega litra 72 stot., v steklenicah od pol litra 36 stot. skupno z steklenico. — Kraški teran v steklenicah K 1.04, od pol litra 52 stot. skupno z steklenico. Fina vina v buteljkah različnih vrst.

Za krčmarje in gostilničarje posebne cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GIULIA

odpluje dne 7. avgusta t. l. v Novi York.

Cene jako nizke.

Pouzeba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Posredovalnica za kupovanje in prodajanje hiš V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Preskrbuje kupovanja, prodajanja in vknjižbe. — Iščejo se knjižalci za prve ali druge vknjižbe.

Hočete se prepričati? obiščite velika skladišča

Marije vdove Salarini

Ponte della Fabra 2 ul. Poste Nuove 5 (vokal Torrente). „Alla Città di Londra“

Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, dečke, kostumi za otroke. Površniki, močne jope, kožuh in raznih paletov. Obleke za dom in delo. Delavske, obleke. Tirolski loden. Nepremočljivi plašči (pristi angliški). Specijaliteta: blago tu- in inozemskih tovarn. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah.

M. GÁL

TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45

Predmeti za rešitev otrok, kakor:
seesalne steklenice, sesalke itd. Vata.
obvezno blago, obveze za rane, kirurški predmeti. Vse blago iz gume in predmeti za strelbo bolnikov. Toplomeri za mrzlico. Farm. predmeti.

Cene, da se ni bali tekmovalja.

Prva in edina pisarna v vojaški stvari

koncesijonirana od vis. c. k. nameštstva

Borzni trg, Trst

(uhod pod prehodiščem.)

Daja nasvete in informacije o vsem, kar se tiče navačenja in vojaške službe.

Izdajuje in odposilja vsako vrsto prošenj vojaškega značaja — oprostjenje od vojaških vaj in kontrolnih shodov, enoletno dobrovoljstvo, ženitbe, dosežanje zakonitih ugodnosti glede prezenčne službe vsprejetja v vojaške šole itd. itd.

Pooblaščen je zastopati stranke pred upravnimi oblastnjami.

Posreduje v najtežavnejih slučajih.

Reševanje hitro in točno.

URADNE URE:

Ob delavnikih od 9.—12. predp. in 4.—7. pop.

Ob nedeljah in praznikih od 10.—12. popoldne.

Odhajanje in prihajanje vlakov

Odhod s postaje južne železnice v Trstu*)

5.55 predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebo, Čedad
6.25 „	O do Gorice, preko Nabrežine, se zvezo na Ajdovščino.
7.55 „	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 „	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 „	O v „ Benetke, zveza na Červinjan.
9.55 „	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 „	O preko Červinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
1.—popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4.25 „	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 „	B via Červinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6.—	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 „	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.30 „	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9.05 „	B do Kormina se zvezo Červinjan.
11.30 „	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7.20 „	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.40 „	O iz Kormina preko Bivja.
9.—	E z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reko.
10.25 „	O z Dunaja in Reko.
10.38 „	B iz Italije preko Červinjana.
11.28 „	O iz Italije preko Kormina zveza z Ajdovščino.
4.15 popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
5.35 „	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.15 „	O iz Italije via Červinjan.
7.40 „	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
8.35 „	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabrežine.
8.55 „	B z Dunaja, Budimpešto in Reko.
10.45 „	B iz Italije, preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

5.10 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
5.30 „	O v Herpelje, Ljubljano, Dunaj.
7.20 „	B (samo v četrtki) v Herpelje, Pazin, Pula.
8.50 „	O v Herpelje, Divačo, Rovinj, Pula.
3.50 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.—	O v Herpelje, Divačo, Dunaj, Rovinj, Pula.
7.30 „	O v Koper, Buje (Istra).
7.40 „	B v Pula, Divačo, Beljak, Dunaj.

Ob nedeljah in praznikih:

2.26 popol. O v Divačo, Herpelje in vmes ležeče postaje.

Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

7.45 predp.	O iz Buj in Kopa (Istra)
8.25 „	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
9.46 „	O iz Pule.
11.05 „	O iz Herpelje, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.05 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače, Dunaja.
6.25 „	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.25 „	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.45 „	O iz Poreča, Buj, Kopa.

Ob nedeljah in praznikih:

9.28 popol. O iz Divače, Herpelje in vmes ležečih postaj

*) Opomba B — brzovlak. O — običajni vlak

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Ineratu“ oddelek v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delalnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo

preginjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Preginjala se lika po 20 nvc. komad.

FRANCESCO S. DONATI

elektrotehnik

TRST, ulica dell' Acquedotto št. 25

Autorizovana elektrotehnična delalnica s pridejano

mehanično delalnico

Sprejema vpljavo električne razsvetljave, zvoncov, telefonov, strelodolov, kakor tudi mehanske dela, ki so v zvezi z elektrotehniko, kakor poprave dinamičnih motorjev in prenosne svetilke kakoršnega si budi sistema.

Cene jako zmerno in izvršitev popolna.

Andrej Rudeš, mizar

in izdelovalec pohištva

(ulica Treneo della croce 4, in ulica Scussa 8)

Ima vedno v zalogi zakonske in obedovalne sobe najfinjše in trdno delane v lastni delalnici.

Posebna izbira kuhinjske opreme.

Specijaliteta: OMARE-LEDENICE.

Sprejemlje kakoršno-koli naročilo za tu in za zunaj, kakor tudi poprave.